

Woerden, 9 augustus 2023

Inbreng verkiezingsprogramma

Ruimte en vertrouwen voor inclusiever en waardenvol onderwijs: een fundament voor **Vrijheid, Ontmoeting** en **Gelijkwaardigheid**.

Geachte leden van de verkiezingsprogramma commissie,

Graag geven we u een aantal punten mee vanuit VOS/ABB, dé koepelorganisatie voor openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs. VOS/ABB vertegenwoordigt ongeveer een derde van alle schoolbesturen in het funderend onderwijs en daarnaast zijn er aangesloten: gemeenten, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, pabo's, accountantskantoren en administratiekantoren.

We danken u bij voorbaat voor de gelegenheid om ons standpunt mee te nemen in uw overwegingen. Ons position paper benadrukt de noodzaak van het bevorderen van inclusiever onderwijs, het tegengaan van segregatie en het omarmen van de kernwaarden vrijheid, ontmoeting en gelijkwaardigheid. Bovendien onderstrepen we het belang van het bieden van ruimte en vertrouwen aan het onderwijsveld als essentiële basis voor toekomstig onderwijsbeleid.

Bevordering van inclusiever onderwijs:

We pleiten voor een onderwijsstelsel waarin elk kind, ongeacht achtergrond, capaciteiten of beperkingen, de kans krijgt om te groeien en te bloeien. Inclusief onderwijs is uiteindelijk de sleutel tot het creëren van een samenleving waarin diversiteit wordt gevierd en gerespecteerd. Wij roepen op tot het ontwikkelen van richtlijnen en strategieën die scholen in staat stellen om de diverse behoeften van leerlingen te ondersteunen en tegemoet te komen, zodat niemand wordt achtergelaten. Ook roepen we op om eerst onderzoek te doen naar waarom wat wel en niet werkt, voordat er nieuwe wetsvoorstellen worden ingediend. Daarbij is het van belang het onderwijsveld, en met name de leraar, hierin ten volste mee te nemen om samen het onderwijs vorm te geven waarin elke leerling en leraar zich welkom voelt. Niet apart, maar samen werken aan inclusiever onderwijs.

Concreet:

- ▶ Neem de praktijk als basis om te werken aan inclusiever onderwijs, waarbij de leraar sowieso aan de gesprekstafel zit vanuit het veld.
- ▶ Nader onderzoek te doen voordat de wetsvoorstellen die verband houden met passend onderwijs en thuiszitters worden ingediend en behandeld. Er is thans genoeg regelgeving en van hieruit dient gekeken te worden hoe we daarvan uit het beleid kunnen laten werken. Nog meer regelgeving, zoals de voorstellen thans zijn ingericht, met meer verantwoordelijken, controlemechanismen, handhavers, etc., zullen niet werken.

Voor meer informatie: **Ronald Bloemers**, beleidsadviseur public affairs

t 0651914694 e rbloemers@vosabb.nl

www.vosabb.nl en openbaaronderwijs.nu

Tegengaan van segregatie:

Wij zijn vastbesloten om segregatie in het onderwijs actief aan te pakken. Het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs streeft naar het creëren van diverse en inclusieve leeromgevingen. Dit vereist een doordachte plaatsingsbeleid, waarbij scholen worden gestimuleerd om zich open te stellen voor leerlingen van verschillende achtergronden. Wij vragen om investeringen in scholen in alle gemeenschappen, om ervoor te zorgen dat elk kind toegang heeft tot hoogwaardig onderwijs.

Concreet:

- ▶ Het invoeren van een acceptatieplicht in het funderend onderwijs.
- ▶ Bij het stichten van nieuwe scholen in nieuwbouwwijken is de eerste school een openbare school. Starten met een niet openbare school in een nieuwbouwwijk sluit bij voorbaat een deel van leerlingen uit.

Kernwaarden Vrijheid, Ontmoeting en Gelijkwaardigheid:

Ons onderwijs moet niet alleen kennis overdragen, maar ook de kernwaarden van het openbaar onderwijs: *vrijheid*, *ontmoeting* en *gelijkwaardigheid* cultiveren. Vrijheid betekent het aanmoedigen van kritisch denken en het recht van leerlingen om hun eigen mening te vormen. Ontmoetingen tussen diverse groepen leerlingen bevorderen begrip en respect, wat essentieel is voor een inclusieve samenleving. Gelijkwaardigheid in het onderwijs betekent dat elk kind dezelfde kansen verdient om te leren en te groeien. Het is daarom van belang dat scholen op een constructieve wijze en vanuit ervaring worden ondersteund in de verwezenlijking van de burgerschapsopdracht. Ruimte en vertrouwen aan het veld in de uitvoering van de verwezenlijking van deze opdracht helpt om die bedoeling van het burgerschapsonderwijs vorm en inhoud te geven.

Concreet:

- ▶ Creëer een breed platform van ondersteuning voor scholen, waarin een rijk aanbod is vertegenwoordigd zou daarbij helpen. Dit betekent een bredere invulling dan thans wordt geboden met de enkelvoudige benadering vanuit het Expertisepunt Burgerschap.
- ▶ Pas het kader van de Inspectie van het Onderwijs aan zodat scholen werken aan de bedoeling van burgerschapsonderwijs (in plaats van het onderwijs in te richten naar het inspectiekader om een herstelopdracht te voorkomen).

Ruimte en vertrouwen voor het onderwijsveld:

Wij geloven dat leraren en scholen de experts zijn als het gaat om onderwijs. Daarom pleiten wij voor beleid dat ruimte en vertrouwen biedt aan het onderwijsveld om innovatieve methoden en benaderingen te ontwikkelen. Ruimte en vertrouwen zodat de leraar, het team en ook het bestuur het beleid zo kan inrichten dat de kwaliteit op die school of in die relatie leerling-leraar optimaal kan floreren. Niet slechts een schakel, maar de hele keten is van belang om goed onderwijs te kunnen verzorgen. Onderwijsbeleid moet faciliterend zijn en zich richten op het versterken van de hele keten en het creëren van een positieve

leeromgeving. De verbeteringen op onderwijskwaliteit dienen daarbij vanuit een pedagogisch perspectief te worden aangevlogen. Onderwijskwaliteit wordt vaak uitgedrukt in termen van doelmatigheid en effectiviteit. Hierdoor raakt de intrinsiek pedagogische opdracht van scholen en de intrinsieke motivatie van leraren op de achtergrond. Het is daarom nodig dat de balans wordt hersteld waardoor scholen nog meer in staat worden gesteld te werken aan kwalitatief goed onderwijs.

Concreet:

- ▶ Beleid, bekostiging en verantwoording moeten op elkaar aansluiten, passend bij het stelsel zoals we dat nu hebben ingericht. Dit faciliteert de scholen om te werken aan goed onderwijs vanuit een pedagogisch perspectief.
- ▶ Onderwijs aan nieuwkomers zo inrichten dat scholen en gemeenten volledig geoutilleerd zijn om nieuwkomersonderwijs te kunnen verzorgen. Dat betekent bijvoorbeeld zeer tijdige informatie over hoeveel nieuwkomers er op welk moment zijn en een toereikende bekostiging zodat scholen en gemeenten het onderwijs daarop tijdig met genoeg personeel in deugdelijke huisvesting kunnen inrichten.
- ▶ Toereikende bekostiging voor materiële instandhouding, waaronder onderwijshuisvesting. De kosten blijven stijgen, de gebouwvoorraad blijft verouderen en de baten blijven hetzelfde. Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen worden zo onhaalbaar, klassen worden hierdoor groter. De sector onderwijs wordt dan onaantrekkelijker om in te werken.
- ▶ Neem voorstellen in uw verkiezingsprogramma op die onderwijskwaliteit verbeteren vanuit een pedagogisch perspectief.

Afsluitend: dit position paper benadrukt de cruciale rol van het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs bij het bevorderen van inclusiever onderwijs, het tegengaan van segregatie en het omarmen van de kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid en ontmoeting. We roepen op tot een beleid dat ruimte en vertrouwen biedt aan het onderwijsveld, zodat zij kunnen bijdragen aan een rechtvaardige, inclusieve en democratische samenleving. Laten we samenwerken om een sterker en toekomstgericht onderwijsbeleid te creëren.

Indien gewenst, gaan we over deze inbreng graag met u het gesprek aan.

Met vriendelijke groet,

Hans Teegelbeckers

Directeur VOS/ABB